

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 08.03.2024

Vår ref.: 201003953-144 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Sira-Kvina kraftselskap -Planendringssøknad for Knabeåni-Solliåna-overføringen - NVEs vedtak

NVE gir Sira-Kvina kraftselskap tillatelse til å endre den konsesjonsgitte løsningen for overføringen av Knabeåna og Solliåna til Homstølvatn fra kombinert tunnel og rørgate til kun tunnel.

Vi legger vekt på at en slik løsning vil være bedre miljømessig enn den konsesjonsgitte, bidra til bedre økonomi i prosjektet og noe økt kraftproduksjon. Etter en samlet vurdering kommet til at fordelene og nytten ved planendringene er større enn ulempene for allmenne og private interesser. Vilåårene i vassdragsreguleringsloven § 5 er dermed oppfylt.

Tillatelsen gis i tråd med planendringene beskrevet i søknaden av 3.11.2023.

For ytterligere vurderinger og vilkår som gjelder overføring av Knabeåna og Solliåna til Homstølvatn viser vi til tillatelsen gitt ved kgl.res. 27.1.2023.

Innledning og historikk

Sirka-Kvina kraftselskap (SKK) søkte i 2015 om overføring av elvene Knabeåni og Solliåna til Homstølvatn ved bruk av tunneler.

Før planene var ferdigbehandlet, sendte SKK en planendring der deler av tunnelene ble erstattet med rør i grøft. I NVEs innstilling av 19.12.2018 anbefalte vi at det ble gitt konsesjon i tråd med den opprinnelige søknaden fra 2015. Vi anbefalte ikke de omsøkte planendringene av 2018.

Etter at SKK justerte planendringen 09.05.2019, herunder at Reinsdalsbekken ikke ble overført samt at rørtraseen ble justert for å unngå inngrep i myr, anbefalte NVE 20.12.2019 at det ble gitt konsesjon i tråd med den justerte planendringssøknaden.

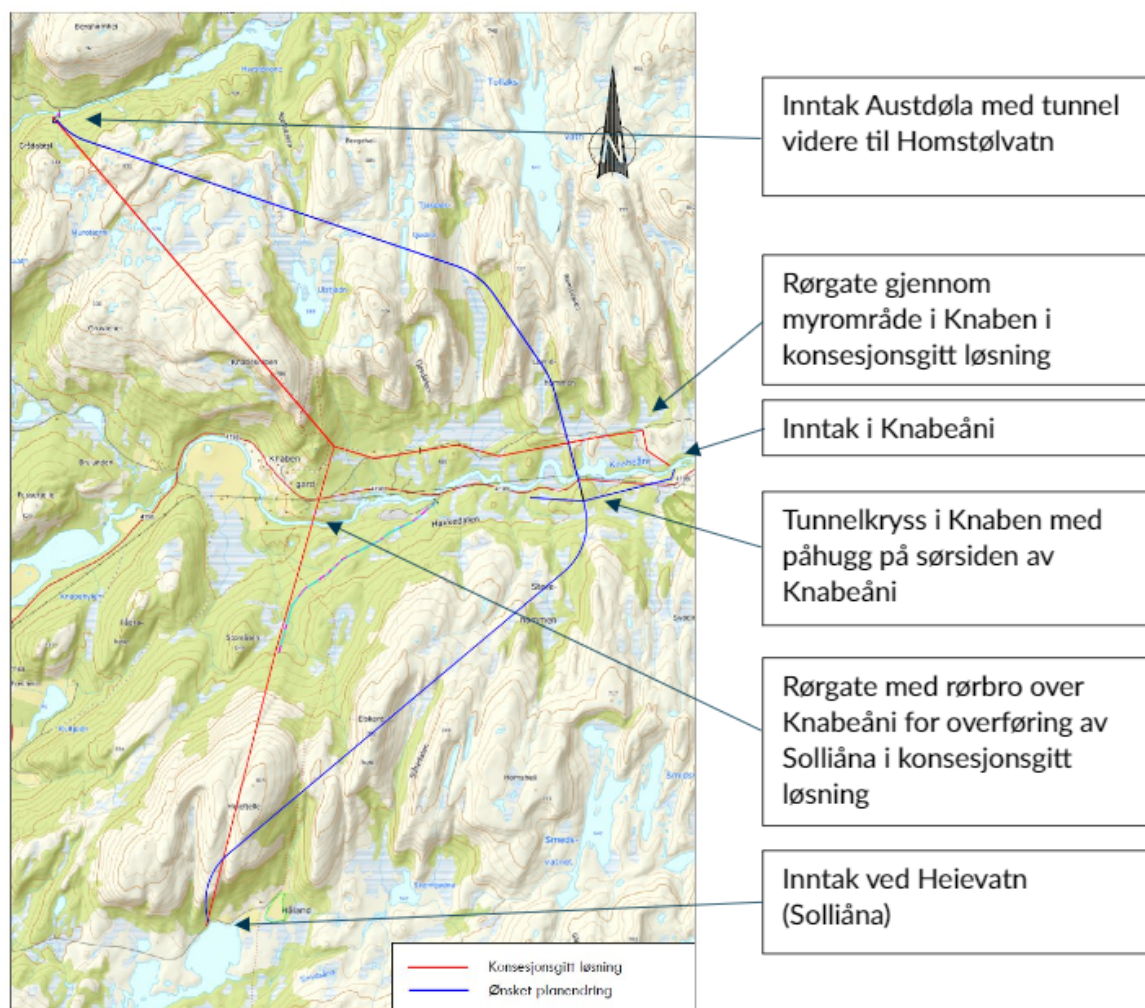
Olje- og energidepartementet gav i kgl.res 27.01.2023 konsesjon i tråd med justert planendringssøknad, jf. Vedlegg 1.

Søknad

NVE har mottatt en planendringssøknad fra SKK datert 3.11.2023, hvor de nå søker om tillatelse til å gå tilbake til opprinnelig plan med vannvei i tunnel (jf. Figur 1). Sira-Kvina fremhever følgende hovedgrunner for planendringen:

- Reduserte inngrep i myr
- Lavere kostnad
- Større overføringskapasitet
- Mindre ulemper for allmenne interesser
- Vesentlig lavere klimaavtrykk

Øvrige konsesjonsgitte konstruksjoner som dam, kanal og inntak beholdes som konsesjonsgitt i tillatelsen av 27.1.2023.

Figur 1. Oversikt over konsesjonsgitt løsning og omsøkt planendring (Kilde: Søknad SKK)

I det følgende siteres det fra prosjektbeskrivelsen i søknaden:

«Planendringen som nå foreslås skiller seg fra opprinnelig konsesjonssøknad fra 2015 ved at påhugg flyttes fra nordsiden av Knabeåni til sørsiden. Dette reduserer inngrep i myr ytterligere og legger prosjektet tettere opp til naturlige og samfunnsmessig utnyttelse av overskuddsmasser.

Overskuddsmassene vil være avhengig av drivemetode og på dette prosjektet vurderes ulike alternative løsninger som sprengt tunnel, tunnelboremaskin (TBM) eller en kombinasjon. Mest overskuddsmasser blir det ved sprengt tunnel, og deponiberegningene tar høyde for dette volumet.»

(...)

I tabellen under er det vist en overordnet sammenligning mellom konsesjonsgitt løsning og den omsøkte planendringen – fordelt på ulike alternative drivemetoder.

	Konsesjonsgitt løsning	Planendring 2023		
Tekniske data				
Inntak	Inntak i Helevatn og Knabeåna	Uendret		
Minstevannsføring	Som i vilkår. Supplerende minstevann sluppet nedstrøms utløp fra renseanlegg.	Som i vilkår. Supplerende minstevann slippes oppstrøms utløp fra renseanlegg.		
Tunnellengde	Ca. 5700 m	Ca. 11 000 m		
Rørlengde	Ca. 4500 m	0		
Løsningsvurderinger:	Konsesjonsgitt løsning	Tunnel 20 m ²	Tunnel mot Austdøla og TBM mot Helevatn	TBM ø3,5 m
Overskuddsmasser	Ca. 260 000 m ³	Ca. 410 000	Ca. 310 000 m ³	Ca. 225 000 m ³
Klimagassutslipp tonn CO ₂ -ekv.	Referansepunkt	-12 750	-14 750	-16 500
Netto overført vann	94,9 Mm ³	99,0	97,9	91,9
Total energiproduksjon	105 GWh	110	108	102
Estimert byggekostnad	578 MNOK	553 MNOK	530 MNOK	448 MNOK
NOK/kWh	5,5	5,0	4,9	4,4

Figur 2. Utbyggingsplanene med mulige deponiområder (Kilde: Søknad SKK)

«Sammenligning av konsesjonsgitt løsning og ny planendring viser at ønsket planendring vil:

- Kreve vesentlig mindre arealinngrep enn konsesjonsgitt løsning (med rørgrøfter) og vil gjøre at man unngår inngrep i myrområder.
- Koste mindre i utbygging og har driftsfordeler sammenlignet med røralternativ.
- Ha større overføringskapasitet og føre til større energiproduksjon.
- Ha mindre synlige inngrep for allmennheten og involverer mindre fare for brudd og lekkasjer fra tunnel enn rør.
- Redusere klimagassutslipp.

Endringen med å flytte påhugg for tverrslaget fra nordsiden av Knabeåni ved kote 514 moh til sørsiden ved ca. 470 moh. av Knabeåni fører til:

- Kortere avstand til naturlige og bedre egnede deponiområder, inkludert eksisterende masseuttak med plass til over 100 000 m³ og samfunnsnyttige formål.
- Mulighet for å slippe supplerende minstevannføring oppstrøms utløpet til renseanlegget i Knaben.
- Supplerende minstevann vil kunne slippes med tilgjengelig vanntrykk direkte ut i Knabeåni med vann fra overføringstunnelen. Ved tidligere beskrevet løsning for tunnelalternativet ville man vært avhengig av pumper for å slippe supplerende minstevannføring fra overføringstunnelene, hvilket er en mer sårbar løsning.
- Behov for en betongpropp med tverrslagsport inn mot tunnelkrysset i Knaben (teknisk ukomplisert og kostnad oppveies av fordelene)

Vurdering av konsekvenser

Under er en sammenligning i konsekvens mellom planendringen og konsesjonsgitt løsning for ulike områder:

	<i>Ny planendring (2023)</i>
Hydrologi	Ingen konsekvens (ikke relevant).
Vanntemperatur, isforhold og lokalklima	Ingen konsekvens (ikke relevant).
Flomforhold	Ingen konsekvens (ikke relevant).
Sedimenttransport, vannkvalitet og forurensing	Positiv endring. Endringen fjerner konsekvens ved konsesjonsgitt løsning, ettersom supplerende minstevann slippes oppstrøms utløpet til Knaben renseanlegg. NVE kommenterte i innstilling 19.12.2019 at endringen med slipp nedstrøms var uheldig for vannmiljøet på strekning mellom renseanlegg og supplerende minstevannsføring.
Skredfare	Ingen konsekvens (ikke relevant).
Landskap og store, sammenhengende områder med urørt preg	Positiv endring Inngrep i terreng med røppling fjernes, dette gir vesentlig mindre arealinngrep i landskap. Dette ble kommentert i innstilling fra NVE av 19.12.2019.
Naturmiljø og biologisk mangfold	Positiv endring. Inngrep i terreng med røppling fjernes, dette gir mindre konsekvens for Naturmiljø og biologisk mangfold, spesielt for Naturtyper og flora samt fisk for ferskvannsbiologi. Dette ble kommentert i innstilling fra NVE av 19.12.2019. Deponiområder er også flyttet til områder med mindre miljøkonsekvens.
Kulturmiljø og kulturminner	Positiv endring. Supplerende minstevann slippes ved utløpet av renseanlegget
Naturressurser	Ingen konsekvens. / Ikke relevant.
Samfunnsmessige konsekvenser	Positiv endring. Overskuddsmasser kan i større grad brukes til samfunnsnyttige formål

De mulige deponiområdene som skissert i vedlegg 1 og 2 er undersøkt av biolog og landskapsarkitekt hos Norconsult. Ved Knaben er eksisterende massetak og en eventuell utvidelse av dette det mest åpenbare. Rundt påhugg vil det uansett bli inngrep og her er det også muligheter for deponi i et område der det ikke er funnet arter av stor verdi. Det er også et ønske fra eier av skitrekke å kunne fylle ut i bunnen av dette, se vedlegg 2. Det foreligger også en utbyggingsavtale mellom Kvinesdal kommune og SKK om uttak av masser til samfunnsnyttige formål som blant annet en turløype.

Ved Austdøla er det et egnet deponiområde rett ved påhugg. Det tilstrebes en kantsone til elva på 20 meter. Ved Heievatn er det et ønske fra grunneier om deponering av masser for heving av terrenget og bedret drift. Deler av området er naturbeitemark som skal unngås. På kartet er det skissert område med våteng der hensynet til landskap, landbruk og naturverdier må avveies ved et eventuelt deponi her. Andre deponiområder kan også være aktuelle i området. Deponiområdene ved Austdøla og Heievatn utgår dersom det blir benyttet TBM som drivemetode i de aktuelle tunnelene.

Endelig valg av deponiområder må avtales med de aktuelle grunneierne og gås mer detaljert gjennom i detaljplanfasen.

Konklusjon

Den omsøkte endringen i utbyggingsplanene gjør at ønsket løsning for Knaben-Solliåna-overføringen er svært lik den som ble lagt fram i konsesjonssøknad av 2015 og som NVE anbefalte i innstillingen sin 19.12.2018.

De oppdaterte utbyggingsplanene gjør at tiltaket har mindre negative konsekvenser enn konsesjonsgitt løsning. Inntrykket fra både tidligere høringer og nyere dialog er at alle parter er mer positive til tunnelalternativet enn den konsesjonsgitte løsningen.

Sira-Kvina kraftselskap håper derfor på en rask behandling og avklaring på endring i utbyggingsplanene, slik at prosjektet raskest mulig kan gå til neste fase med detaljplansøknad og realiseres.»

Høring

Planendringssøknaden ble sendt på en begrenset høring (13.11.2023) til dem som hadde uttalt seg til tidligere planendringssøknader. Søknaden ble tilgjengeliggjort på våre nettsider.

Innkomne merknader

Vi har mottatt nedenfor angitte uttalelser til saken og i det følgende refereres vesentlige deler av disse. Under den enkelte høringsuttalelsen er kommentarer fra SKK gjengitt (E-post datert 24.1.2024).

Kvinesdal kommune (12.12.2023) støtter søknaden om å gå tilbake til tunnelalternativet. Slipp av kaldt vann fra tunnelen i badesesongen kan bli et problem. For å løse dette foreslår kommunen at vannslippet samkjøres med Stølen kraftverk som ligger oppstrøms inntaket i Knabeåna og som forventes å ha varmere vann enn tunnelen. Kommunen er fortsatt usikre på om kapasiteten til resipienten i Knabeåna er god nok. Det må vurderes om vann fra overføringstunnelen/Homstølvann kan bidra som resipient for Knaben renseanlegg. Kommunen peker på at overskuddsmasser må komme lokalsamfunnet til nytte

Kommentar fra SKK:

Det har vært kontakt mot Stølen Kraft med bakgrunn i problemstillingen, hvor en ser en del utfordringer knyttet med slik samkjøring. Sira-Kvina stiller seg spørsmål ved i hvor stor grad dette blir et problem, under lav vannføring i elva. Vann temperatur hentes ved tunnelterskel på kote 484 ved høybrekk mot Austdøla og ikke nede ved bunn av Homstølvatnet.

Supplerende minstevannføring er aktuelt når det er tørt i vassdraget. Normalt vil det da også være høye priser og dermed ikke tilbakehold av vann på Stølen kraftverk (enten drift på det vannet som er – eller kun minstevannføring). Dette medfører at tilsiget til Knaben-inntaket allerede er maksimalt. Vi ser derfor ikke at det foreslåtte tiltaket egentlig avhjelper situasjonen. Slipp av mindre supplerende minstevannføring kan være et tiltak som reduserer problemstillingen, men dette må avveies mot behovet for utvanning av avløpsvann fra renseanlegget.

Lokalsamfunnet får nytte av prosjektet i ulike former, enten gjennom utbyggingsavtale mot kommune, næringsfond og privatrettslige avtale mot berørte grunneier, der overskuddsmasser enten fordeles på godkjente deponier eller avhendes i henhold til fremforhandlede avtaler.

Statsforvalteren i Agder (14.12.2023) har ingen innvendinger mot at man går tilbake til den opprinnelige søknaden NVE anbefalte i sin innstilling 19.12.2018. Statsforvalteren antar det foreligger mer detaljerte planer for massedisponering og -deponering. Statsforvalteren gjør samtidig oppmerksom på at en tunnel på 11 km innebærer mye sprenging som i neste omgang kan påvirke nedenforliggende vannforekomster. Statsforvalteren mener derfor det er relevant å kreve tiltak i forbindelse med vannhåndtering. Det må avsettes store nok arealer til dette. Statsforvalteren ber om at det allerede nå vurderes om det er mulig å etablere nitrogensrensetiltak. Samt tiltak mot ammoniakk, pH og suspendert stoff.

Kommentar fra SKK:

Statsforvalteren vil ta stilling til dette i egen utslippstillatelse som oversendes.

Fylkeskommunen i Agder (19.12.2023) viser til at det er registrert to støler og et jernvinningsanlegg med slaggforekomst ved Langevatn og Heivatnet. Funn av slaggforekomst tyder på at det har vært drevet jernproduksjon ved Heievatn. FK stiller krav om en arkeologisk registrering for å avklare om tiltak i planområdet vil være i konflikt med automatisk fredete kulturminner, jf. kulturminnelovens § 9. Det vil i forbindelse med den arkeologiske registreringen bli foretatt en samlet vurdering av kulturminner og kulturmiljø. Utgiftene til slik registrering dekkes av tiltakshaver, jf. kulturminnelovens § 10. Kulturminnevern avdelingen anmoder med dette tiltakshaver om å ta kontakt med arkeolog Ghattas Sayej, Ghattas.J.Sayej@agderfk.no , tlf. 470 55 907 for utarbeidelse av budsjett og tidspunkt for registrering. Samtidig ber FK tiltakshaver om å sende plangrenser i form av enten Shape-fil eller Sosi-fil.

Søknaden omtaler bruk av overskuddsmasse. Dersom massene skal deponeres i sjø eller vassdrag må dette søkes om særskilt.

Kommentar fra SKK:

Kommunen har regulert inn bruk av overskuddsmasser der dette eventuelt vil avhendes.

NVEs vurdering

NVE har i brev av 29.11.2023 fått delegert fullmakt fra Energidepartementet til å behandle planendringssøknaden:

«NVE gis fullmakt til å behandle søknaden, jf. kgl.res. av 27. januar 2023 vedlegg 1 punkt 4 om at «planendringer kan godkjennes av departementet eller den departementet bemyndiger»»

NVE konstaterer at Sira-Kvina igjen søker om å etablere hele vannveien i tunnel. NVE registrerer at ingen av høringspartene motsetter seg at SKK går tilbake til de opprinnelige planene, men at enkelte har stilt konkrete krav til avbøtende tiltak.

NVE støtter vurderingene om at tunnelalternativet som nå er omsøkt vil gi mindre negative virkninger enn det konsesjonsgitte. Inngrepene i/nær myr som ville fulgt med rørgate unngås og arealinngrep generelt blir mindre enn for den konsesjonsgitte løsningen.

Massehåndtering

Vannvei i tunnel vil medføre at det blir mer masser som må deponeres. Valg av drivemetode vil avgjøre hvor mye masser det blir, der sprenging av tunnel med 20 m² gir mest (410000 m³). I konsesjonsgitt alternativ er anslått massevolum omtrent halvparten av dette. Flere av høringspartene har merknader som gjelder massedeponier, herunder plassering, utnyttelse lokalt og fare for avrenning til vassdraget.

NVE registrerer at SKK legger opp til bruk av eksisterende massetak for å deponere noe av massene, noe vi påpekte som en fornuftig løsning ved behandling av opprinnelig søknad. Videre er det skissert muligheter for bruk av masser lokalt til ulike formål. NVE ser det som en fordel om overskuddsmasser fra tunneldrift kan utnyttes til lokale formål fremfor permanent deponering. I så fall må det allerede under detaljplanleggingen legges til grunn uttak av masser. Det må videre redegjøres for når og hvordan uttak og mellomlagring av masser skal foregå til minst mulig ulempe for landskap og miljø. Endelig valg av massedeponiområder og ev. bruk av masser vil bli fulgt opp i forbindelse med detaljplanarbeidet.

I en detaljplan må det også fremgå hvordan avrenningen fra massedeponiene skal håndteres for å forhindre forurensing i Knabeåni og Ausdøla. Vi viser til innspill fra Statsforvalteren om at det må vurderes om det er mulig å etablere nitrogensrensetiltak og tiltak mot ammoniakk, pH og suspendert stoff. Vi viser også til vilkårenes post 10. om forurensing og merknader under til denne post.

Privatrettslige spørsmål som angår de enkelte eiendommer som blir berørt av utbyggingen må løses direkte mellom utbygger og de respektive grunneiere.

Resipientkapasitet

Kvinesdal kommune er bekymret for at begrenset resipientkapasitet i Knabeåni i perioder kan gi utfordringer for Knaben renseanlegg. NVE viser til at planendringen er vurdert å være positiv for resipientkapasiteten sammenliknet med den konsesjonsgitte løsningen. I perioder der det er behov for å slippe supplerende minstevannføring vil denne bli sluppet oppstrøms utløpet fra renseanlegget. NVE viser også til at tiltak for å håndtere ev. utfordringer med resipientkapasiteten for Knaben renseanlegg som følge av en overføring kan pålegges med hjemmel i forurensingsvilkåret.

Vanntemperatur

Kvinesdal kommune har påpekt at kaldt badevann kan bli et problem i perioder der det er behov for supplerende vannslipp fra tunnelen for å sikre minstevannføringskravet i Knabeåni. Samkjøring med Stølen kraftverk oppstrøms er foreslått som løsning.

Av reglementet fremgår det at det i Knabeåni skal slippes en minstevannføring på 1 m³ /s i perioden 1.5-30.9 og 175 l/s i perioden 1.10-30.4. Minstevannføringen skal slippes fra

inntaket i Knabeåna. Dersom tilsiget til inntaksdammen er mindre enn kravet skal tilsiget slippes i sin helhet og det suppleres med vann via overføringstunnelen. Supplerende minstevannføring er derfor kun aktuelt i tørre perioder. Som SKK skriver så vil ev. supplerende vann ikke tas fra bunn av Homstølvatn, men fra tunnelterskel på kote 484 ved høybrekk mot Austdøla. Det tilsier at vanntemperaturen på supplerende minstevannslipp ikke blir så lav som kommunen frykter.

NVE viser til at kravet om å slippe supplerende minstevannføring i tørre perioder er satt av hensyn til naturmiljøet i vassdraget. NVE ser at å slippe mindre supplerende vann fra tunnelen kan være et tiltak for å øke vanntemperaturen, men mener hensynet til naturmiljø og resipientkapasitet veier tyngre.

Samkjøring med Stølen kraftverk blir av både Stølen kraftverk og SKK ansett å være utfordrende. NVE finner ikke aktuelt med et slikt tiltak.

Naturmangfold

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt frem i de opprinnelige planene, endringssøknaden, tidligere høringsuttalelser samt NVEs egne erfaringer. Etter NVEs vurdering er planendringen tilstrekkelig opplyst til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at kunnskapsgrunnlaget er godt nok utredet, jf. naturmangfoldloven § 8. Etter vårt syn vil planendringene ikke være i konflikt med naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Oppsummering

Etter en helhetlig vurdering mener NVE at fordelene ved de omsøkt endringene, med vannveien i tunnel overstiger ulempene dette vil innebære i form av mere masser som må deponeres. Vi legger vekt på at en slik løsning vil bidra til bedre økonomi i prosjektet, noe økt kraftproduksjon og vil være bedre miljømessig enn den konsesjonsgitte.

For ytterligere vurderinger og vilkår som gjelder overføring av Knabeåna og Solliåna til Homstølvatn viser vi til kgl.res. 27.1.2023. Det er behov for å foreta noen justeringer i disse vilkårene som følge av de omsøkte endringen. Disse er omtalt i våre merknader til vilkårene gitt under.

NVEs konklusjon

Etter en samlet vurdering av planendringene for overføring av Knabeåna og Solliåna til Homstølvatn og mottatte høringsuttalelser, mener NVE at fordelene og nytten av planendringen er større enn skadene og ulempene for allmenne og private interesser. Vassdragsreguleringslovens §5 er dermed oppfylt og NVE gir tillatelse til planendringene beskrevet i søknaden av 3.11.2023.

Merknader til vilkår

Det er vilkårene i konsesjonen av 27.1.2023 med merknader til vilkårene som gjelder, med mindre annet er spesifisert her.

Post 7: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Denne posten er oppdatert i tråd med planendringene

Detaljerte planer skal forelegges og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang. Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet.

Kravet om varig råderett over tipp og andre arealer som trengs for å gjennomføre pålegg er et konsesjonsvilkår som NVE ikke kan endre. NVE forholder seg til konsesjonær ved alle forhold som berører tipp og øvrig anleggsareal. Dette omfatter formgiving, revegetering, eventuelle senere uttak og uforutsette skader som måtte oppstå. Eksempler på slike skader er utrasinger, erosjon, vannskader og kombinasjoner av disse. Skadene kan oppstå mange år etter at tippet er ferdig revegetert. Dette medfører at konsesjonær må ha varig råderett så lenge det ligger tippmasser på arealet. Dersom tippmassene fjernes og opprinnelig terreng og vegetasjon gjenetableres kan NVE gi tillatelse til at arealet tilbakeføres tidligere grunneier eller andre.

Tabellen under angir rammene som ligger til grunn for konsesjonen. Alle føringer og krav i NVEs innstilling og departementets merknader gjelder. Endringer fra tilsvarende tabell i kgl.res. 27.1.2023 er angitt i kursiv. Øvrige forutsetning i tabellen er uendret i forhold til Kgl.res 27.1.2023. Det er gitt konsesjon under følgende forutsetninger:

	NVEs forutsetninger
<i>Valg av alternativ</i>	<i>Planendringssøknaden av 3.11.2023</i>
Inntak	Inntak i Heievatnet på kote 499,5 Inntak Knabeåni på ca. kote 510 Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE.
Magasin	Langvatnet heves 1,4 m. Fluktuerer med Heievatnet
Vannvei	<i>I tunnel fra Heievatnet til Knabeåni og fra Knabeåni til Ausdøla, jf detaljkart for planendring i søknad av 3.11.2023</i>
Overføringer	Overføring av Knabeåni og Sollisåna til Homstølvatnet
Vei	Anleggsvei til planlagt tverrslag i Knabedalen
<i>Massedeponi</i>	<i>I tråd med detaljkart for planendring i søknad av 3.11.2023</i>

Post 9. Kulturminner

NVE viser til at undersøkelsesplikten i henhold til kulturminneloven § 9 må oppfylles før en eventuell utbygging iverksettes. Forholdet til automatisk fredede kulturminner vil bli ivaretatt gjennom konsesjonsvilkårene dersom det blir gitt konsesjon til utbygging.

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8.

Post 10: Forurensing

Saker i forbindelse med dette vilkåret hører inn under Statsforvalteren i Agder. I en eventuell anleggsfase vil etablering av dammer og bekkeinntak kunne medføre noe forurensning av bekkene/vassdragene nedstrøms. Konkrete tiltak for å hindre eller redusere forurensning i anleggsperioden skal inngå i detaljplan for overføringen. Utvasking av sprengstoffrester og skarpe partikler fra massedeponier kan ha negative konsekvenser for fisk dersom avrenningen skjer til vassdragene. Gjennom detaljplanleggingen må det ses på plassering av deponiene og eventuelle avbøtende tiltak for å minimere slike konsekvenser. Tiltakshaver må søke Statsforvalteren om utslippstillatelse etter forurensningsloven for denne perioden.

Ev. tiltak for å håndtere utfordringer med redusert resipientkapasitet for Knaben renseanlegg kan også pålegges med hjemmel i dette vilkåret.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. fvl. kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Carsten Stig Jensen
konsesjonsansvarlig

Brit Toril Haugen
fagleder

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Vedlegg: Konsesjon datert 27.1.2023.

Mottakerliste:

SIRA KVINA KRAFTSELSKAP
HYWER AS

Kopimottakerliste:

Harald Andreas Simonsen
Arset, Endre Vik - Hywer AS Norway
KVINESDAL KOMMUNE - EDGAR VEGGE
STATSFORVALTEREN I AGDER - Frode Kroglund
AGDER FYLKESKOMMUNE - Anna Despard Asgard
Bjarte Grytli Seim